

A meghallgatási tisztviselő zárójelentése ⁽¹⁾**Lundbeck (AT.39226)**

(2015/C 80/06)

I. HÁTTÉR

1. Az ügy a Lundbeck nevű gyógyszergyártó és négy generikus gyógyszergyártó között 2002-ben, a citalopram elnevezésű antidepresszáns gyártására és értékesítésére vonatkozó megállapodás kapcsán indult.
2. A Bizottság a dán versenyhatóságtól kapott információk alapján 2003 októberében indította meg vizsgálatát. A gyógyszeripari verseny ⁽²⁾ kapcsán 2008. január és 2009. július között folytatott vizsgálat miatt az említett ügy vizsgálata félbeszakadt.
3. A Bizottság 2010 januárjában eljárást indított a Lundbeck, 2012 júliusában pedig négy generikus gyártó ellen, és ez utóbbi időpontban elküldte az érintetteknek a kifogásközlést.

II. ÍRÁSBELI ELJÁRÁS**1. Kifogásközlés**

4. A Bizottság 2012. július 24-én kifogásközlést adott ki a Lundbeck, Alpharma, A.L. Industrier, Arrow, Resolution Chemicals, GUK, Merck és Ranbaxy gyógyszercégek ellen ⁽³⁾. A dokumentumban megfogalmazott előzetes álláspont szerint az eredeti gyártó és a generikus gyártó között létrejött megállapodás ún. *pay-for-delay* megállapodás (azaz célja, hogy késleltesse a generikus gyógyszer forgalomba hozatalát), és ezáltal az EUMSZ 101. cikkét, valamint az EGT-megállapodás 53. cikkét megsértő versenykorlátozásnak minősül.

2. Betekintés az aktákba

5. A Bizottság 2012 augusztusában DVD-n eljuttatta az aktát a feleknek.
6. Az Alpharma 2012 szeptemberében, illetve más felek egy későbbi időpontban arra kérték a Bizottságot, hogy hozza nyilvánosságra a bizottsági akta ún. Matrix-dokumentumainak valamennyi szerkesztett részét. A kérelem teljesítése érdekében a Versenypolitikai Főigazgatóság felszólította a Matrix-dokumentumok gazdáját, a Lundbecket, hogy tegye azokat közzé. Az ezt követő nyilvánosságra hozatali folyamat több hónapot vett igénybe.

3. Határidő a kifogásközlésre adott válaszokhoz

7. A Versenypolitikai Főigazgatóság eredetileg 10 hetet adott az érintett feleknek arra, hogy választ adjanak a kifogásközlésre. Ezt a határidőt egy ízben, kb. 3 héttel hosszabbította meg. Az Alpharma ezek után további határidőmódosítást kért, amit azzal indokolt, hogy a kifogásközlésre adott válaszainak megfogalmazása előtt be szeretne tekinteni a Matrix-dokumentumokba. A Versenypolitikai Főigazgatóság ezért újabb, immár végleges határidőt tűzött ki. Tájékoztatta továbbá a feleket, hogy amennyiben a kérdéses dokumentumok csak a végső határidő lejárta után válnak nyilvánossá, úgy válaszaikat később kiegészíthetik. Az Alpharma, az Arrow, a GUK és a Merck azonban ragaszkodott ahhoz, hogy a Bizottság a határidőt a Matrix-dokumentumok nyilvánosságra hozatala utánra tegye.
8. Miután a Versenypolitikai Főigazgatóság ezt a kérelmet elutasította, a négy cég a határidő módosításának ügyével hozzám fordult. Azt állították, hogy ha az aktákba való teljes körű betekintés előtt kellene választ adniuk a kifogásközlésre, ezzel sérülne a védelemhez való joguk, mivel a Matrix-dokumentumok a védelemhez felhasználható, döntő fontosságú információkat tartalmaznak.

⁽¹⁾ A meghallgatási tisztviselő egyes versenyjogi eljárásokban meglévő feladatáról és megbízatásáról szóló, 2011. október 13-i európai bizottsági elnöki határozat 16. és 17. cikkével összhangban (HL L 275., 2011.10.20., 29. o.). (a továbbiakban: 2011/695/EU határozat).

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/competition/sectors/pharmaceuticals/inquiry/>

⁽³⁾ H. Lundbeck A/S és Lundbeck Limited, Xellia Pharmaceuticals ApS és Alpharma LLC (új nevén Zoetis Products LLC) („Alpharma”), A.L. Industrier AS, Arrow Generics Limited és Arrow Group ApS (a továbbiakban: Arrow), Resolution Chemicals Limited, Generics [UK] Limited, Merck KGaA, és Ranbaxy (UK) Limited és Ranbaxy Laboratories Limited (a továbbiakban: Ranbaxy).

A határidő felfüggesztése

9. A felek elvileg tényleg nem kötelesek válaszolni a kifogásközlésre, mielőtt teljes mértékben be tudnának tekinteni az aktába és mielőtt a további betekintésre irányuló kérések rendezése meg nem történt. Ezért a Versenypolitikai Főigazgatóság által kitűzött határidőt felfüggesztettem annak érdekében, hogy megvizsgálható legyen, mennyire fontosak a Matrix-dokumentumok a felek védelméhez, illetve el lehessen bírálni, hogy az eljárás hatékonysága érdekében és a Matrix-dokumentumoknak a felek védelméhez való jogainak fontossága fényében kivételesen elfogadható-e a Versenypolitikai Főigazgatóság azon elképzelése, hogy a felek a kifogásközlésre két ütemben adjanak választ⁽¹⁾.
10. A további betekintésre irányuló kérelem 29 dokumentumra (IDs) vonatkozott, ami kb. 4 000 szerkesztett oldalt jelentett. A dokumentumok az Egyesült Királyságban kibontakozott Lagap-jogviták, valamint az egyéb európai országokban párhuzamosan zajló jogviták aktáinak részét képezik. A dokumentumok a Matrix nevű vállalat telephelyein, szabadalombitorlás kapcsán végzett vizsgálatok során megismert gyártási folyamatokkal kapcsolatosak. A szövegek egy egyesült királysági, egyezsége vonatkozó végzésen és más nemzeti szabadalmi bírák közzététel tiltó vagy korlátozó végzésein alapulnak.
11. Kezdeményezéseimre a Versenypolitikai Főigazgatóság a Lundbeckkel és a Matrix-szal közösen menetrendet állított össze arról, hogy a többi fél mikor fér hozzá a kívánt Matrix-dokumentumokhoz. Ezt követően, röviddel 2012 vége előtt valamennyi egyesült királysági dokumentum hozzáférhetővé vált, 2013. január 31-ig pedig a párhuzamos jogvitákkal kapcsolatos dokumentumok is elérhetővé váltak.

A határidő meghosszabbítása

12. 2012. december 18-án úgy döntöttem, hogy a kifogásközlésre adott válaszok határidejét meghosszabbítom. A feleknek így lehetőségük nyílt azután leadni a válaszaikat, miután betekintettek az egyesült királysági jogvita valamennyi Matrix-dokumentumába, vagyis 2013. január 9–14. között, noha még azelőtt, hogy a párhuzamos jogvitákkal kapcsolatos dokumentumok hozzáférhetővé váltak.
13. Döntésem meghozatalakor arra törekedtem, hogy egyaránt figyelembe vegyem a felek érdekvédelemhez való jogát és azt, hogy a köz érdeke a hatékony ügyintézés. Az egyesült királysági jogvita Matrix-dokumentumai véleményem szerint hasznosak voltak a felek védelméhez való jogainak érvényesítéséhez, de nem voltak „döntő fontosságúak”, mint ahogyan azt néhányan állították. A párhuzamos jogvitával kapcsolatos Matrix-dokumentumok azonban kevés plusz információt jelentettek ahhoz képest, mint amit az egyesült királysági jogvita dokumentumai már tartalmaztak. Arra a következtetésre jutottam tehát, hogy a felek védelméhez való joga nem szenved csorbát, ha a kifogásközlésre adandó válaszok elküldése előtt lehetőségük nyílik betekinteni az egyesült királysági jogvita dokumentumaiba. Figyelembe vettem azt is, hogy a Versenypolitikai Főigazgatóság felajánlotta, hogy a Matrix-dokumentumokba való teljes körű betekintés után a felek kiegészíthetik válaszaikat. Mind a négy fél időben benyújtotta a válaszokat, és egyikük sem élt azzal a lehetőséggel, hogy azokat a Matrix-dokumentumok hozzáférhetővé tétele, azaz a határidő lejárta után kiegészítse.
14. Minthogy semelyik fél sem keresett meg a Matrix-dokumentumok kapcsán, az ügyet lezártnak tekintem.

4. A kifogásközlésre adott válaszokban felmerülő eljárásjogi kifogások

15. Az Alpharma, az Arrow, a GUK, a Lundbeck és a Merck a kifogásközlésre adott válaszukban eljárásjogi kifogásokat fogalmaztak meg, amelyek kizárólag a Versenypolitikai Főigazgatóságra vonatkoztak. Az Alpharma, a GUK és a Merck úgy ítélte meg, hogy a védelméhez való joguk sérült, mivel a Bizottság vizsgálata túl hosszúra nyúlt⁽²⁾. Szerintük az eljárás túl hosszú volt, és a Bizottságnak ebből le kell vonnia a megfelelő következtetéseket. A kifogás két részét a lentiekben elemzem.
16. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 41. cikke kimondja, hogy az Európai Unió intézményeinek ésszerű határidőn belül kell intézniük az adminisztratív ügyeket. Azt, hogy egy ügyintézés hossza ésszerű-e, az egyes esetek sajátos körülményeinek vizsgálatával kell eldönteni, különös tekintettel a kontextusra, a Bizottság különböző eljárási szakaszaira, a feleknek az ügy során tanúsított magatartására és az ügy bonyolultságára⁽³⁾.

⁽¹⁾ Úgy gondolom, ez a helyzet hasonlít a 2011/695/EU határozat (15) preambulumbekzdésében ismertetett helyzethez, ami igazolja a felfüggesztés elrendelését.

⁽²⁾ Az Alpharma 2013. június 3-i, hozzám intézett levelében szintén felvetette ezt a problémát.

⁽³⁾ Lásd a T-228/97. sz. *Irish Sugar kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet ([1999] EBHT II-02969. o.) 278. pontját.

17. A rendelkezésemre álló információk alapján sem az ügy kontextusa, bonyolultsága vagy a kifogásközlésben említett különböző eljárási szakaszok megléte, sem pedig a felek magatartása nem igazolja az eljárás hosszát, amely a bizottsági vizsgálat megindításától a kifogásközlés elküldéséig 8 év és 9 hónap volt.
18. Ha megállapításra kerül, hogy egy eljárás valóban aránytalanul hosszúra nyúlt, ez csupán azt eredményezi, hogy a Bizottság nem vehet ki bírságokat. Ehhez a feleknek be kell tudniuk bizonyítani, hogy a Bizottság mulasztása sértette vagy hátrányosan érintette a védelemhez való jogukat⁽¹⁾. A bizonyítási teher a felekre hárul, akiknek meggyőző bizonyítékokat kell szolgáltatniuk.
19. Miután átnéztem a benyújtott dokumentumokat, arra a következtetésre jutottam, hogy a felek nem bizonyították be a jog által megkövetelt módon, hogy a vizsgálat szokatlanul hosszú volta ténylegesen megsértette a védelemhez való jogukat. Ki kell jelentenem – különösen az Alpharma részletes kifogásaira válaszul –, hogy elsősorban a felek hivatottak azt biztosítani, hogy sem az idő múlása, sem pedig a jogsértést feltételezetten elkövető vállalat eladása ne okozzon nekik nehézségeket vagy ne hozza őket olyan helyzetbe, hogy ne tudják benyújtani az összes lehetséges mentő bizonyítékot. Az ítélezési gyakorlat értelmében a vállalkozások felelőssége, hogy könyveikben és archivált irataikban megfelelően vezessék nyilvántartásaikat. Ez lehetővé teszi, hogy tevékenységeikről részletes dokumentáció álljon rendelkezésükre, amely jogi vagy közigazgatási eljárások esetén felhasználható szükséges bizonyítékként. Ez a felelősség akkor is fennáll, ha az érintett vállalkozást jóval a vizsgálat kezdete előtt értékesítették⁽²⁾. Ugyanígy, a vállalatoknak azt is kötelességük biztosítani, hogy a volt alkalmazottak adott esetben elérhetőek legyenek. Úgy tűnik továbbá, hogy az Alpharma nem közölte az ítélezési gyakorlat⁽³⁾ által megkövetelt pontossággal azon mentő bizonyítékok jellegét és hatáskörét, amelyek az idő múlása miatt állítólag elvesztek.
20. Véleményem szerint az, hogy a felek védelemhez való joga nem sérült, nem jelenti egyúttal azt is, hogy a vizsgálat hossza semmilyen következményekkel nem jár. Figyelembe véve a megfelelő ügyintézéshez való jogot, valamint az ítélezési gyakorlatnak⁽⁴⁾ megfelelően arra a következtetésre jutottam, hogy a közigazgatási eljárás első szakasza indokolatlanul hosszú volt. A bírság meghatározásánál ezt a ténytet figyelembe kell venni

5. Betekintés az egyéb felek válaszaiba

21. A Versenypolitikai Főigazgatóság valamennyi fél számára hozzáférést biztosított a többi fél kifogásközlésre adott válaszainak nem bizalmas változatához. A feleknek lehetőségük volt írásbeli megjegyzést benyújtani a szóbeli meghallgatás előtt. Az Alpharma, a Lundbeck és a Ranbaxy a szóbeli meghallgatás előtt, az A.L. Industrier pedig utólagosan nyújtott be kiegészítő dokumentációt.

III. SZÓBELI ELJÁRÁS

22. Az eljárásban részt vevő valamennyi fél (kivéve a Resolution Chemicals-t) részt vett a szóbeli meghallgatáson, amely 2013. március 14. és 15. között zajlott.

IV. A SZÓBELI MEGHALLGATÁST KÖVETŐ ELJÁRÁS

1. Tényállást közlő levél

23. A Bizottság 2013. április 12-én tényállást közlő levelet küldött az Alpharma, az Arrow, a GUK, a Lundbeck és a Ranbaxy vállalatoknak, illetve 2013. május 6-án a GUK volt anyavállalatának, a Mercknek, valamint az Alpharma volt anyavállalatának, az A.L. Industrier-nak. A feleknek 10 naptári napon belül kellett a levelet megválaszolniuk.

2. A határidő meghosszabbítása

24. A levél kézhezvétele után az Alpharma, az Arrow, a GUK és a Lundbeck a Versenypolitikai Főigazgatóságtól kérte a határidő meghosszabbítását, majd a kérelem elutasítása után hozzám fordult.

⁽¹⁾ Lásd a T-99/04. sz. *AC-Treuhand AG kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet ([2008] EBHT II-1501. o.) 58. pontját.

⁽²⁾ Lásd a T-587/08. sz. *Fresh del Monte Produce Inc. kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet ([2013] közzétételre vár) 698. és 684. pontját.

⁽³⁾ Lásd a C-105/04 P. sz. *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet ([2006] EBHT I 08725. o.) 56–60. pontját.

⁽⁴⁾ Lásd a T-240/07. sz. *Heineken Nederland BV és Heineken NV kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet ([2011] EBHT II-03355. o.) 290. és 291. pontját.

25. A GUK azt szeretne volna, hogy függesszem fel a tényállást közlő levélre adandó válasz határidejét addig, ameddig kifogásait el nem bírálom. A vállalat ugyanis azt állította, hogy a Bizottságnak kiegészítő kifogásközlést kellett volna közzétennie a tényállást közlő levélben foglalt néhány bizonyítékkal kapcsolatban, illetve új tényállást közlő levelet kellett volna közzétennie, amelyben egyértelműsíti az egyes bizonyítékok tervezett felhasználását (lásd a lenti IV. 4. részt).
26. A megbízatás értelmében noha hatásköröm kiterjed a GUK és a többi fél által benyújtott kifogások felülvizsgálatára, dönteni semelyik ügyben nincs jogom. Ez azt jelenti, hogy a határidőt nem függeszthetem fel.
27. Mind a négy fél kapott haladékos választ a tényállást közlő levél megválaszolására. A határidő a négy vállalat esetében más és más volt, tekintettel eltérő helyzetükre. Az összes fél határidőn belül benyújtotta válaszát.

3. Betekintés az egyéb felek válaszaiba

28. A Versenypolitikai Főigazgatóság valamennyi fél számára betekintést biztosított a többi fél tényállást közlő levélre adott válaszaiknak nem bizalmas változatába, amelyekhez a felek megjegyzéseket is fűzhetek. Csak a Lundbeck tett észrevételeket.

4. A tényállást közlő levéllel kapcsolatos eljárásjogi kifogások

29. Az Arrow, a GUK és a Lundbeck két eljárásjogi kifogást tett a tényállást közlő levéllel kapcsolatban. A Versenypolitikai Főigazgatóság a panaszokat elutasította. A felek ezek után azzal a kéréssel fordultak hozzám, hogy vizsgáljam felül a kifogásaikat.

Szükség van-e kiegészítő kifogásközlésre?

30. Először is a tényállást közlő levél 62 pontja közül összesen tízzel kapcsolatban a három vállalat azzal érvelt, hogy a Bizottság által felvetett új bizonyíték és tervezett felhasználás nem csupán alátámasztja a kifogásközlésben szereplő kifogásokat, hanem – szerintük – a Bizottság általuk átfoglalja a meglévő kifogásokat, újabbakat vet fel és megváltoztatja a kötelezettségesség jellegét. A felek azt kérdezték, vajon az ilyen bizonyíték – ha a Bizottság támaszkodni kíván rá – továbbítható-e tényállást közlő levélben, illetve hogy nem kellene-e inkább kiegészítő kifogásközlést kibocsátani.
31. Kiegészítő kifogásközlésre akkor van szükség, ha a Bizottság újabb kifogásokat vet fel vagy megváltoztatja a kifogások jellegét⁽¹⁾. Elegendő a tényállást közlő levél is akkor, ha csupán olyan új bizonyítékot ismertet, amelyet hasznosnak ítél meg a kifogásközlésben már szereplő kifogások alátámasztásához⁽²⁾. Ez utóbbi levél teljes mértékben összeegyeztethető a védelemhez való joggal, különösen amikor a dokumentum a feleknek a közigazgatási eljárás során felhozott érveit⁽³⁾ hivatott megdönteni.
32. A tényállást közlő levél azon 10 pontjának elemzése során, amelyekkel kapcsolatban a felek kiegészítő kifogásközlés szükségességére hívták fel a figyelmet, nem találtam egyetlen olyan pontot sem, amely újabb kifogásokat vet fel, vagy megváltoztatja a meglévő kifogások jellegét. E pontok, csakúgy mint a tényállást közlő levél egyéb pontjai, jórészt a felek kifogásközlésre adott észrevételeire adott válaszul kerültek be a levélbe. A kiegészítő kifogásközlés iránti egyes igényeket feltehetően az új bizonyítékok szándékolt felhasználásával kapcsolatos elégtelen tájékoztatás váltotta ki (lásd alább). Új terhelő bizonyítékok feltüntetése mindenesetre nem teszi szükségessé kiegészítő kifogásközlés kibocsátását, még akkor sem, ha e bizonyítékok részben a korábbiaktól eltérő természetűek. Következésképpen álláspontom szerint a 10 panaszolt pont tényállást közlő levélbe történt beiktatása következtében nem sérült a felek védelemhez való joga.

Homályos tényállást közlő levél?

33. Másodsorban a három fél a tényállást közlő levél 62 pontja közül 23 esetben azt állította, hogy azok homályosak, többértelműek vagy túlságosan sommásan fogalmaznak a tekintetben, hogy mire kívánja használni a Bizottság az új bizonyítékokat. E pontok részben átfedésben vannak azzal a 10 ponttal, amellyel kapcsolatban a felek felvetették a kiegészítő kifogásközlés kibocsátásának szükségességét.

⁽¹⁾ Lásd a T-111/08. sz. *MasterCard Inc. és mások kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet ([2012] közzétételre vár) 268. pontját.

⁽²⁾ Lásd a T-23/99. sz. *LR AF 1998 A/S, volt Løgstør Rør A/S kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet ([2002] EBHT II-1705. o.) 190. és 193. pontját. Lásd még a T-236/01, T-239/01, T-244/01 to T-246/01, T-251/01 és T-252/01. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet ([2004] EBHT II-1181. o.) 45. pontját, valamint a T-340/03. sz. *France Télécom SA kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet ([2007] EBHT II-107. o.) 30. pontját.

⁽³⁾ *MasterCard Inc. és mások kontra Bizottság*, lásd fent, 273. bekezdés.

34. A felek különösen azzal érveltek, hogy nem világos a bizonyítékok és a kifogásközlésben említett kifogások közötti kapcsolat. Fenntartották azon állításukat, miszerint az egyértelműség vélt hiánya akadályozza őket a védekezésben.
35. Annak érdekében, hogy a címzettek számára biztosítsa az új bizonyítékokkal kapcsolatos álláspontjuk eredményes kifejtését, a tényállást közlő levélben idézni kell a kifogásközlés azon bekezdését, amelyre az új bizonyíték vonatkozik, és meg kell magyarázni azt, hogyan kapcsolódik az új bizonyíték a már közölt kifogásokhoz ⁽¹⁾.
36. Miközben egyetérttek azzal, hogy néhány esetben a Bizottság pontosabb tájékoztatást adhatott volna arról, hogy mire kívánja használni az új bizonyítékokat, úgy vélem, hogy a felek védelemhez való joga nem sérült.
37. Először is a tényállást közlő levél egyetlen eset kivételével minden egyes új bizonyíték esetében utal a kifogásközlés valamely bekezdésére vagy szakaszára, és említést tesz arról, hogyan kívánja felhasználni a Bizottság a bizonyítékot.
38. Másodsorban azon egyetlen esetben, amikor a tényállást közlő levél nem utal a kifogásközlés meghatározott bekezdésére, valamint azokban az esetekben, amikor a tényállást közlő levél állítólag nem egyértelmű az új bizonyítékok szándékolt felhasználása tekintetében, mind a tényállást közlő levél, mind a kifogásközlés tartalmából logikusan kikövetkeztethető az új bizonyíték valamely konkrét kifogáshoz fűződő kapcsolata ⁽²⁾.
39. Megerősítik ezt a következtetést a felek tényállást közlő levélre adott válaszai. Ezek azt mutatják, hogy a felek mind a 23 pont esetében képesek voltak megérteni, vagy legalábbis logikusan kikövetkeztetni, hogy milyen jelentőséggel bírnak az új bizonyítékok az ellenük emelt kifogások tekintetében. E vonatkozásban megjegyzem, hogy ahol valamely fél nem válaszolt egy állítólagosan homályos pontra, ott ugyanezt a pontot legalább egy másik fél tárgyalta, és e másik fél helyesen azonosította az új bizonyíték és a hivatkozott kifogás közötti kapcsolatot.
40. Abban az egy esetben, amikor az egyik fél másik kifogásra hivatkozva válaszol, mint egy másik fél, ennek minden bizonytalanság nélkül a tényállást közlő levél vélt homályosságában keresendő az oka.
41. Következésképpen úgy vélem, hogy a tényállást közlő levél vitatott pontjai nem érintették a felek védelemhez való jogának hatékony gyakorlását, és a feltételezett hiányosság nem befolyásolta az eljárás kimenetelét.

5. A tényeket közlő levéllel kapcsolatos egyéb eljárásjogi kifogások

Lundbeck

42. 2013. május 22-én, körülbelül egy hónappal a tényállást közlő levélre adott válaszában benyújtását követően a Lundbeck újabb beadvánnyal fordult hozzám, melyben azt állította, hogy a tényállást közlő levél aláasta a Lundbeck tisztességes eljáráshoz és védelemhez való jogát. A beadványban a Lundbeck újra előadta a fent már tárgyalt kérdések legtöbbszörét, valamint két új kifogást is felvetett ⁽³⁾.
43. Először is a Lundbeck állítása szerint a Bizottság nem tett eleget a részrehajlástól mentes és objektív eljárás lefolytatására vonatkozó kötelezettségének. Az okfejtés szerint a Bizottság nem vette figyelembe a Lundbeck és a generikus gyógyszergyártók álláspontját megerősítő bizonyítékokat, ugyanakkor minden további nélkül elfogadta a saját álláspontját akárcsak érintőlegesen alátámasztó bizonyítékokat. A Lundbeck állítása szerint a tényállást közlő levél újra nyilvánvalóvá tette, hogy a Bizottság nem volt képes az ügyben feltárt bizonyítékokat pontos, objektív és torzításmentes módon mérlegelni, nem vette figyelembe a releváns bizonyítékok teljes tárházát, köztük a Lundbeck észrevételeit sem, és nem zárta ki a vitatott vagy más szempontból elégtelen bizonyítékokat.

⁽¹⁾ Lásd a fent hivatkozott LR AF 1998 A/S ügyben hozott ítélet 191. pontját. Lásd továbbá a T-353/06. sz. Vermeer Infrastructuur BV kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (2012) 182. pontját (közzétételre vár).

⁽²⁾ Ez a helyzet – azaz amikor a tényállást közlő levél és a kifogásközlés közötti kapcsolat nem érhető könnyen – nézetem szerint hasonló ahhoz a helyzethez, amellyel a Bíróság a T-11/89 Shell kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 56. és 62. pontjában (EBHT 1992., 11-757. o.) szembesült. Lásd még a T-191/98. és T-212/98–T-214/98. sz., Atlantic Container Line AB és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 2003., II-03275. o.) 162. pontját, valamint a T-13/89 ICI kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1992., II-1021. o.) 35. pontját. Következésképpen az utóbbi helyzetben alkalmazott teszt itt is megfelelőnek látszik.

⁽³⁾ Tekintve, hogy a Lundbeck az eljárás igen kesei szakaszában intézte hozzám részletes panaszát, a panaszban felvetett kérdéseket csak összefoglalóan tudom tárgyalni.

44. A Lundbeck okfejtésének alapos elemzését követően, és anélkül, hogy az abban felvetett szubsztantív kérdések érdeméről előzetesen nyilatkoznék, a fél vélemét alaptalannak találok. A megfelelő ügyintézéshez való jog magában foglalja az egyedi ügy minden releváns aspektusának alapos és részrehajlásmentes vizsgálatára vonatkozó kötelezettséget⁽¹⁾. Az azonban, hogy a Bizottság adott esetben nem követi valamely fél érvelését, még nem tanúskodik részrehajlásról. Sőt, a vonatkozó bizonyítékok következetesen eltérő értelmezése sem jelez részrehajlást. Ezenfelül a tényállást közlő levél pusztán új tényeket ad elő az ügyben. Nem tárgyalja az érveket, és nem értékeli a felek által a kifogásközlésre válaszul előterjesztett új bizonyítékokat. Erre a teljes körű indokolással ellátott végleges határozatban kell sort keríteni. Ezen az alapon tehát helytelen lenne a Bizottság eljárásának objektivitását és részrehajlásmentességét elbírálni. Mindazonáltal a Lundbeck álláspontját még a kifogásközlésnek és a Bizottság szóbeli meghallgatás során tett nyilatkozatainak figyelembevételével sem tartom indokoltnak.
45. Másodsorban a Lundbeck azt állította, hogy sérült az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikke (3) bekezdésének d) pontja, mivel a tényállást közlő levél egyetlen olyan harmadik féltől származó információra támaszkodik, amely nem volt részese az eljárásnak, és a Lundbeck számára nem biztosították annak lehetőségét, hogy ellenőrizze e harmadik felet és állításainak hitelét.
46. Ezt az állítást ugyancsak megalapozatlannak találok. A közigazgatási eljárás során a Bizottság nem köteles a felek számára biztosítani annak lehetőségét, hogy harmadik felek Bizottság felé tett nyilatkozatait ellenőrizzék. A felek védelemhez való joga biztosítatik azáltal, hogy a Bizottság által felhasznált nyilatkozatok szerepelnek az ügyszó tartozó iratokban, azok hozzáférhetők, és az ügyet lezáró határozatot követően az uniós bíróság előtt megtámadhatók⁽²⁾. Így történt ebben az ügyben is. A Lundbeck a szóbeli meghallgatás előtt hozzáférhetett a kérdéses nyilatkozathoz, és véleményezhette azt.
47. Meg kell továbbá jegyezni, hogy a Lundbeck az eljárás igen kései szakaszában vetette fel ezt a kérdést. Amennyiben a Lundbeck védekezése szempontjából relevánsnak találta a harmadik személynek a közigazgatási eljárásban történő meghallgatását, javasolhatta volna a Bizottságnak, hogy hívja meg a harmadik felet a szóbeli meghallgatásra, vagy szervezzen háromoldalú találkozót a legjobb gyakorlatokat összefoglaló dokumentumnak megfelelően⁽³⁾. A rendelkezésemre álló információk szerint a Lundbeck nem tett ilyen irányú javaslatot.
48. Ennek alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a Lundbeck védelemhez való joga nem sérült.

Alpharma

49. 2013. június 3-án, a tényállást közlő levélre adott válaszát követően öt héttel levelet kaptam az Alpharmától, amelyben a feladó három fő kérdést vetett fel⁽⁴⁾.
50. Először is az Alpharma azt állította, valószínű, hogy a Bizottság legalább három tekintetben – nevezetesen a potenciális verseny, az átadott érték és a jogi és gazdasági kontextus tekintetében – jelentősen módosítani fogja a végleges határozatban az Alpharmára vonatkozó megállapításokat. Az Alpharma kérte a Bizottságtól, hogy biztosítson számára lehetőséget arra, hogy a végleges határozat elfogadása előtt észrevételeket fűzzön a módosított megállapításokhoz.
51. Az Alpharma állításai és az általa idézett három példa fényében alaposan elemeztem a határozattervezetet. Nem találtam jelét annak, hogy a határozattervezet módosítaná a kifogásokat, vagy olyan új bizonyítékokat tárna elő, amelyekkel kapcsolatban a fél nem fejthette ki álláspontját akár a kifogásközlés, akár a tényállást közlő levél kézhezvételét követően. Az a tény, hogy a Versenypolitikai Főigazgatóság elutasította az Alpharma kérését, ezért nem jelenti a fél meghallgatáshoz való jogának megsértését.
52. Másodsorban az Alpharma azt állítja, hogy a kifogásközlés az Alpharmára vonatkozóan öt előzetes megállapítás – nevezetesen a jogi és gazdasági kontextus, a fizetés és a belépés korlátozása közötti kapcsolat, az átadott érték összege, a potenciális verseny és a megállapodás hatálya – tekintetében a továbbiakban nem helytálló. Az Alpharma szerint a kifogásközlés olyan, ezen öt megállapításra vonatkozó feltételezett tényeken alapul, amelyek a későbbiekben valótlannak bizonyultak. Az Alpharma szerint e hiányosságokat a tényállást közlő levél sem orvosolta. Sőt mi több, a levél olyan új tényeket vezet be, amelyek ellentmondanak a kifogásközlésben megállapított tényekkel. A tények és feltételezések e zavarbaejtő és egymásnak ellentmondó sokaságával szembesülve az Alpharma

⁽¹⁾ Lásd a T-31/99. sz. *Asea Brown Boveri kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 2002., II-1881. o.) 99. pontját.

⁽²⁾ Lásd a T-439/07. sz. *Coats Holdings Ltd. kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (2012, közzétételre vár) 174. és 175. pontját.

⁽³⁾ A Bizottság közleménye az EUMSZ 101. és 102. cikkével kapcsolatos eljárások lefolytatására vonatkozó legjobb gyakorlatokról (HL C 308., 2011.10.20., 6. o.), 68. és 69. pont.

⁽⁴⁾ Tekintve, hogy az Alpharma az eljárás igen kései szakaszában intezte hozzám számos kérdésre kiterjedő, átfogó és rendkívül részletes panaszát, a panaszban felvetett kérdéseket csak összefoglalóan tudom tárgyalni.

úgy véli, hogy a Bizottság nem tárta elő, mely tényeket tekinti helytállóknak, és ezzel megnehezítette annak megértését, mely bizonyítékokra kíván támaszkodni, és mivel vádolja az Alpharmát. A társaság úgy véli, hogy ilyen körülmények között lehetetlen megfelelően védekeznie. Ezen az alapon az Alpharma felkért arra, tegyen javaslatot a Bizottságnak kiegészítő kifogásközlés kibocsátására, vagy arra, hogy még a végleges határozat elfogatása előtt tisztázza, pontosan milyen kifogásokkal él az Alpharmával szemben, és e kifogásokat mely tények támasztják alá.

53. Ezt az eljárási kérdést is alapos elemzésnek vetettem alá, figyelmen kívül hagyva az Alpharma beadványában előadott szubsztantív megfontolásokat. Mindazontálmeg kell állapítanom, hogy a kérelem nem megalapozott.
54. Azzal a kérdéssel kapcsolatosan, hogy a Bizottság mely tényeket tekinti helytállóknak, a fél már kapott választ. Miután ugyanezt a problémát jelezte a Versenypolitikai Főigazgatóság felé, az Alpharma azt a választ kapta, hogy a Bizottság szerint a tényállást közlő levél által tartalmazott új tények helytállóak. Meg kell említeni e tekintetben, hogy a tényállást közlő levélben az Alpharmával kapcsolatban feltüntetett új tények nagy többségét maga az Alpharma bocsátotta rendelkezésre a kifogásközlés kibocsátását követően, jóllehet a Versenypolitikai Főigazgatóság már 2011 márciusában kérte ezen információk benyújtását.
55. A fél által kézhez kapott tényállást közlő levél továbbá minden egyes új tény esetében feltünteti, hogy az a kifogásközlés mely részével kapcsolatos, és hogyan kapcsolódik az adott kifogáshoz. Az Alpharmának tehát lehetősége volt arra, hogy észrevételezze az új bizonyítékokat és azok kapcsolatát a kifogásokkal. Ellentétben az Alpharma véleményével a Bizottság nem köteles feltüntetni sem a tényállást közlő levélben, sem a kiegészítő kifogásközlésben azt, hogy a kifogásközlésben eredetileg szerepeltetett tények közül a későbbiekben felmerült bizonyítékok tükrében melyeket tekinti immár valótlanoknak. Arra sem köteles a Bizottság, hogy az új tényeket jogi értékelés tárgyává tegye. Amint fent már említettük, a Bizottság csak abban az esetben köteles kiegészítő kifogásközlést kibocsátani, ha módosítani kívánja a meglévő kifogásokat. Következésképpen álláspontom szerint az Alpharma védelemhez való joga nem sérült.
56. Végül az Alpharma által feltételezettekkel szemben a meghallgatási tisztviselőt megbízatása nem jogosítja fel arra, hogy valamely fél érdekében hivatalosan javasolja a Bizottságnak egyes kifogások pontosítását vagy ezen kifogásokat alátámasztó bizonyos tények általa adott értelmezését.
57. Harmadsorban, jóllehet mindössze egyetlen pont tekintetében, az Alpharma azt is állította, hogy a tényállást közlő levél nem magyarázza meg megfelelően, mire kívánja felhasználni a Bizottság az új tényeket. Ennek kapcsán utalok az eljárásban részes egyéb felek hasonló állításai vonatkozásában elvégzett elemzéseimre (lásd fent a IV.4. szakaszban), és megállapítom, hogy a fél védelemhez való joga nem sérült. Az Alpharma tényállást közlő levélre adott válasza mindenestre arról tanúskodik, hogy a fél megértette a tényállást közlő levélben foglaltakat.
58. Az Alpharma végül felhívta a figyelmet a közigazgatási eljárás rendkívüli hosszúságára. Ennek kapcsán ugyancsak utalok a hasonló állításokra vonatkozó, a II.4. szakasz alatt található elemzéseimre.

V. A HATÁROZATTERVEZET

59. Véleményem szerint a határozattervezet csak olyan kifogásokat tartalmaz, amelyek tekintetében a felek kifejtették álláspontjukat.
60. Összességében megállapítom, hogy valamennyi fél hatékonyan gyakorolhatta eljárási jogait ebben az ügyben.

Brüsszel, 2013. június 17.

Michael ALBERS